

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Всеукраїнська науково-практична
конференція магістрантів і молодих дослідників**

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО
ТА ЗЕМЕЛЬНОГО ПРАВА:
НАЦІОНАЛЬНИЙ І МІЖНАРОДНИЙ ВИМІР**

**«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ
У ХХІ СТОЛІТТІ»**

16 листопада 2023 року

Біла Церква
2023

- «Про цінні папери і фондову біржу» та інші.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- 1.Osvita.ua, розділ «Державне регулювання», стаття «Аграрне право України»./ Електронний ресурс. Режим доступу:https://osvita.ua/vnz/reports/gov_reg/17811/
- 2.Автор: Багай Н.О., стаття «Періоди розвитку аграрного законодавства України». / Електронний ресурс. Режим доступу:lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/8375/1/1092-Article%20Text-2264-1-10-20191101.pdf
- 3.Автор: М. Пугачов, доктор економічних наук, Проект: «Аграрна політика для людського розвитку, стаття «Земельна реформа в Україні». / Електронний ресурс. Режим доступу: https://shron1.chtyvo.org.ua/Puhachov_Mykola/Zemelna_reforma_v_Ukraini.pdf
4. Автор:Калетнік Г.М., Гончарук І.В., Ємчик Т.В., Лутковська С.М., стаття «Аграрна політика та земельні відносини» / Електронний ресурс. Режим доступу: <http://repository.vsau.org/getfile.php/24492.pdf>

УДК 347.626.2

БАТУРА М.О., магістрантка

Науковий керівник – **МАКАРЧУК В.В.**, канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

masha9308@ukr.net

ДЕЯКІ ПРАВОВІ АСПЕКТИ РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН ПОДРУЖЖЯ ЗА ШЛЮБНИМ ДОГОВОРОМ

В тезах розглядаються питання щодо відносин подружжя, які виникають з приводу їх спільного майна та його розподілу, а також щодо їх майнового утримання, регулювання за шлюбним договором.

Ключові слова: шлюбний договір, подружжя, регулювання майнових відносин.

У сучасній Україні відбулися соціально-економічні зміни, змінилися і життєві цінності. Роль подружжя в повсякденному житті, права та обов'язки визначаються матеріальними аспектами сімейного життя. Майнові суперечки часто стають причиною розлучення. З року в рік збільшується кількість судових справ щодо поділу спільного майна. Якщо буде традиція укладати договори про розподіл майнових прав і обов'язків, то таких людей буде менше. Укладення шлюбного договору може вирішити багато проблем. У цьому випадку поділ майна при розлученні розумний без зайвих зусиль і гонорарів адвоката. Шлюбний договір можна підписати до або після шлюбу.

Аналізуючи форму договору, що регулює майнові відносини між подружжям, за якої подружжя може самостійно встановити найвигідніший правовий устрій майна подружжя, найкращим чином визначити співвідношення між майновими відносинами з точки зору подружжя. Особливі шлюбні відносини зводяться до звичайних комерційних грошових відносин між незалежними та автономно наявними учасниками цивільної мобільності. Сімейний кодекс України не містить визначення шлюбного договору. З аналізу його норм та загальної характеристики вбачається, що шлюбний договір - це насамперед угода про вирішення сімейних суперечок, укладена між сторонами або подружжям.

У сучасних умовах шлюбний контракт є типовим явищем для Західної Європи, Канади та США. Він регулює не тільки майнові, а й особисті немайнові відносини подружжя. Зокрема, в договорі можна прописати, хто і як часто подружжя мие посуд, хто вигулює собаку, як часто подружжя ходить в магазин тощо. Невиконання умов договору тягне за собою позов до суду. Хоча система шлюбного контракту (угоди) має відносно тривалу юридичну силу в Україні, її популярність залишається незначною. Перш за все, причина в тому, що немає традиції укладати шлюб. Насправді правова культура та правосвідомість людей є низькими, а недовіра до правових механізмів часто призводить до незнайомості та страху перед процедурою укладення таких договорів, незнання її можливостей.

Передбачений законодавством режим спільного майна, нажитого в період шлюбу (ст. 60 Сімейного Кодексу України - далі СК України), може бути змінений за бажанням подружжя на режим роздільності. Встановлюючи новий режим майна, подружжя можуть включити в шлюбний договір положення, що повністю виключає можливість виникнення в майбутньому спільного подружнього майна [1].

Шлюбний договір, це договір, який регулює майнові права та обов'язки подружжя, пов'язані з укладенням шлюбу, його існуванням і припиненням. Шлюбний договір укладається в трьох оригінальних примірниках, у письмовій формі та нотаріально посвідчується. Якщо шлюбний договір укладається до реєстрації шлюбу, то він набирає чинності у день реєстрації шлюбу, а якщо договір укладається подружжям, то він набирає чинності в день його нотаріального посвідчення.

При посвідченні шлюбного договору нотаріус має керуватись насамперед Сімейним кодексом України (ст.ст. 92-103 СК України), Цивільним кодексом України, Законом України «Про нотаріат», а також основними та загальними правилами посвідчення правочинів, встановленими Порядком вчинення нотаріальних дій нотаріусами України.

Згідно з Цивільним кодексом України (ст. 631 – далі ЦКУ [2]) сторони договору можуть встановити, що умови договору застосовуються до відносин між ними, які виникли до укладення договору». Норми статей 95, 96 СК України, які визначають початок дії шлюбного договору та строк його дії, такої можливості подружжю не надають, як і не містять прямої заборони щодо цього.

Відповідно до ст. 8 СК України, «якщо особисті немайнові та майнові відносини між подружжям, батьками та дітьми, не врегульовані Сімейним кодексом України, то вони регулюються відповідними нормами Цивільного кодексу України, якщо це не суперечить суті сімейних відносин» [1].

Оскільки договір, в тому числі шлюбний договір, передусім є категорією цивільного права, то у випадках договірного регулювання сімейних відносин повинні застосовуватися загальні норми статей Цивільного кодексу України щодо свободи договору (ст.ст. 3, 6 ЦКУ) а також щодо поняття та умов договору, його укладення, зміни і розірвання (ст. 626-654 ЦКУ [2]). Таку ж правову позицію висловлює Верховний суд України (Постанова Верховного суду України від 28 січня 2015 року № 6-230цс14) [3].

В шлюбному договорі може бути встановлений загальний строк його дії, строки тривалості окремих прав та обов'язків. Крім того, сторони можуть встановити чинність договору або окремих його умов і після припинення шлюбу. Але через те, що шлюбний договір нерозривно пов'язаний з реєстрацією шлюбу, то умови шлюбного договору можуть, за домовленістю сторін, застосовуватись до відносин між ними, які виникли до укладення шлюбного договору, але не раніше ніж з моменту реєстрації шлюбу.

Сімейне законодавство не містить умов, які можна б було визначити як істотні умови шлюбного договору.

Так, сторони у шлюбному договорі можуть визначити майнові відносини між собою, в тому числі:

- правовий режим майна (ст. 97 СК України);
- порядок користування житлом (ст. 98 СК України);
- право на утримання (ст. 99 СК України) [1].

Крім того, шлюбним договором можуть бути визначені майнові права та обов'язки подружжя як батьків. Наприклад, вони можуть встановити порядок надання дитині утримання, форму такого утримання (грошова або натуральна), визначити питання, пов'язані з наданням коштів на навчання, чи на відпочинок, і т.д.

Хоча укладення шлюбних договорів у нас і не користується популярністю, однак, кожен рік спостерігається поступове зростання кількості таких договорів, що спричинює збільшення судових спорів, пов'язаних із застосуванням умов шлюбного договору як під час шлюбу, так і під час його припинення.

Так, СК України передбачив, що шлюбний договір не може ставити одного з подружжя у надзвичайно не вигідне матеріальне становище. Положення шлюбного договору, які ставлять одного з подружжя у надзвичайно не вигідне матеріальне становище, порушують його права та інтереси, на вимогу такої сторони за рішенням суду можуть бути визнані недійсними з підстав, встановлених Цивільного кодексу України. Перш за все, мова йде про загальні вимоги до укладення договорів, дотримання яких є необхідним для дійсності будь-якого договору (несуперечність іншим актам цивільного законодавства, інтересам держави й суспільства, його моральним засадам).

Отже, шлюбний договір - це підписаний між подружжям та особою, яка подала заяву про реєстрацію шлюбу, письмовий і нотаріально посвідчений документ, який регулює майнові відносини між подружжям (наприклад, визначення частки кожного з подружжя у спільному майні), розміру), у тому числі визначає їх майнові права та обов'язки батьків. Шлюбним договором може бути встановлений загальний строк його дії, а також тривалість окремих прав та обов'язків. Подружжя може змінити шлюбний договір шляхом підписання відповідного договору, який має бути нотаріально посвідчений. Шлюбний договір, укладений до реєстрації шлюбу, набирає чинності з дня реєстрації шлюбу. Якщо договір підписаний подружжям, договір набирає чинності з дня нотаріального посвідчення. При поділі майна подружжя, якщо угодою між подружжям або шлюбним договором не може бути визначена його частка, це може бути вирішено в судовому порядку.

Більшість країн світу вже законодавчо визнали зручність системи шлюбних контрактів. Ця система має свої особливості в різних країнах, але мета її існування однакова - надати подружжю достатньо широкі можливості самостійно визначати майнові відносини у шлюбі, щоб вони могли в разі потреби змінити систему власності. Законом передбачено, що шлюб набуває чинності автоматично з дня укладення шлюбу, і правова система України не може робити винятків у розв'язанні цього питання. Укладення шлюбного договору є відображенням взаємної волі обох сторін. Умови шлюбного договору, що порушують законодавство України та погіршують становище одного з подружжя, а також шлюбні договори, укладені без додержання порядку, встановленого законодавством України, не вважаються дійсними.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Сімейний кодекс України : Кодекс України від 10.01.2002 р. № 2947-III : станом на 5 жовт. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text> (дата звернення: 03.11.2023).
2. Цивільний кодекс України : Кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV : станом на 5 жовт. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 03.11.2023).
3. Постанова Верховного Суду від 28 січня 2015 року у справі № 6-230цс14 URL: https://verdictum.ligazakon.net/document/42576431?utm_source=jurliga.ligazakon.ua&utm_medium=news&utm_content=jl03 дата звернення: 03.11.2023).

УДК 340.12

БОГОСЛАВЕЦЬ С.В., магістрант

Науковий керівник – **БРОВКО Н.І.**, д-р юрид. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

НЕОБХІДНІСТЬ УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ БЕЗПЕКИ ЯК ЗАСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВОЙ АНАЛІЗ

Стаття присвячена питанням необхідності удосконалення чинного законодавства у сфері безпеки з метою забезпечення національних інтересів. Вставлено, що національна безпека і її складові та механізми є основою формування державної політики у сфері національної безпеки, а досконала концепція національної безпеки є гарантією її реалізації.

Ключові слова: безпека, національна безпека, національні інтереси, стратегія безпеки, злочини проти національної безпеки.

ЗМІСТ

Адрущенко М. М., Настіна О.І. Історія розвитку аграрного та земельного права України.....	3
Батура М.О., Макарчук В.В. Деякі правові аспекти регулювання відносин подружжя за шлюбним договором.....	4
Богославець С.В., Бровко Н.І. Необхідність удосконалення законодавства у сфері безпеки як засіб забезпечення національних інтересів: теоретико-правовий аналіз.....	6
Гребельник Д.І., Ломакіна І.Ю. Цифрова економіка та корпоративна відповідальність.....	8
Добровольський В.М., Ломакіна І.Ю. Деякі сучасні аспекти законотворчої діяльності в Україні в контексті принципу верховенства права.....	9
Дубовенко В.Р., Сокиринська О.А. Правові засади призначення кримінальної відповідальності за шпигунство.....	11
Ільчук М.П., Пахомова А.О. Специфіка охорони службових винаходів в Німеччині.....	13
Калениченко Ж., Настіна О.І. Правове регулювання проведення експертизи сортів рослин на придатність їх до поширення в Україні.....	14
Керничний Д.А., Малишко І.В. Новели законодавства щодо охорони земель під час воєнного стану.....	16
Кобець Д.В., Линник Т.В. Фундаментальні та прикладні дослідження у праві та їх розвиток в сучасній науці.....	18
Кобець Д.В., Настіна О.І. Поняття, склад та види земельних правопорушень в Україні.....	20
Коломієць В.В., Обіюх Н. М. Колізії у законодавстві щодо відновлення зруйнованого житла громадян внаслідок російської агресії на території України.....	23
Кривулько А.В., Ковальчук І.В. Основи міжнародно-правового регулювання аграрних відносин.....	25
Кундиревич В.О., Сімакова С.І. Загальна характеристика суб'єктів антикорупційної діяльності.....	27
Лещенко І.В., Пахомова А.О. Особливості патентної охорони США.....	29
Литвин Т.О., Мельник В.О. Історико-правові витоки принципів патентної охорони.....	31
Мандзюк М.С., Сімакова С.І. Окремі аспекти антикорупційної політики в Україні.....	32
Никоненко Н.С., Тимошук О.Г. Україна у висновках Ради ЄС щодо розширення та процесу стабілізації: правовий аналіз.....	33
Новогребельський М.О., Мельник В.О. Аграрне право як системоутворювальна категорія в аграрній сфері.....	35
Павленко С.С., Ковальчук І.В. Поняття та правовий режим біосферних та природних заповідників.....	36
Пархомчук Т.М., Тимошук О.Г. Правова основа та процедура отримання Україною статусу кандидата в ЄС.....	38
Паюк Ю.В., Ігнатенко С.О. Контроль тренувального процесу юних каратистів.....	40
Переуда В.С., Макарчук В.В. Нелегальна міграція в Україні: причини та наслідки.....	43
Петрук Н. В., Мельник В. О. Юридична відповідальність в аграрному праві.....	45
Поліщук Ю.А., Макарчук В.В. Заздалегідь обіцяне неповідомлення про злочин (проблеми кваліфікації та відповідальності).....	47
Прокопенко Д.Ф., Ломакіна І.Ю. Корпоративна соціальна відповідальність.....	49
Сапсай В.М., Єфремова І.І. Врегулювання земельних спорів шляхом укладання мирової угоди.....	50
Савіцький І.В., Єфремова І.І. Правове забезпечення державної політики розвитку аграрних інноваційних відносин.....	52
Сєдов О.С., Малишко І.В. Особливості формування державної екологічної політики в Україні.....	54
Франчук І.І., Ковальчук І.В. Нормативно-правове регулювання статусу жінки-військовослужбовця.....	57
Чернях Ю.С., Обіюх Н.М. Екологізація виробництва та охорона природи як основа збалансованого розвитку: правові аспекти.....	59
Шаропата В.В., Обіюх Н.М. Особливості правового регулювання загального лісокористування в Україні.....	61
Шевчук Д.І., Аргат Я. П. Правовий статус держави у філософсько-правовій спадщині Г. Гегеля.....	63
Шинкаренко Д.О., Макарчук В.В. Деякі правові аспекти застосування смертної кари в США.....	64
Юрковський Д.М., Бровко Н.І. Трансформація кримінального кодексу у відповідності до об'єкту злочину (на прикладі злочинів проти національної безпеки України).....	66
Юрченко О.М., Мельник В.О. Міжнародні аспекти правового регулювання зовнішньо-економічних договорів в АПК.....	68